

תוכן עניינים מפורט

כרך א'

א	הקדמה
ה	אקדמת מילין – השופט משה טירקל, שופט (בדימ') בית המשפט העליון
ז	אקדמת מילין – השופט משה גל, מנהל בתי המשפט ונשיא (בדימ') של בית משפט מחוזי
ט	אקדמת מילין – השופט אורי גורן, נשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
1	פרק ראשון – הסכם הבוררות
2	א. כללי
4	ב. סעיף בוררות
4	1. הגדרות
5	2. בדיקת קיומו של הסכם הבוררות
5	(א) כללי
7	(ב) האם נתכוונו הצדדים להטיל על הבורר את תפקיד הבורר?
9	(ג) סכסוך בין הצדדים
9	(ד) הטלת חיובים כספיים
9	(ה) דיון בעל אופי שיפוטי
10	ג. הסכם הבוררות ופרשנותו לפי דיני החוזים
10	1. הסכמת הצדדים להתקשר בהסכם בוררות
10	2. הוכחת ההסכמה להתקשר בהסכם
יג	

- 11 מפגש רצונות 3.
- 12 הרצון החופשי 4.
- 14 הסכמה הנלמדת מהתנהגותם של הצדדים 5.
- 14 (א) חילופי דואר אלקטרוני
- 15 (ב) קיומו של הסכם בוררות שהוארך על פי התנהגות
- 16 (ג) הסכם מקדים וטיטת הסכם
- 16 טעות והטעיה 6.
- 16 (א) כללי
- 18 (ב) תוקפה של תניית הבוררות למרות ביטול ההסכם
- 19 הצדדים להסכם ד.
- 19 1. הצדדים להסכם הבוררות
- 20 2. צירוף צד להליך הבוררות
- 23 3. חליפו של צד להסכם
- 23 (א) מיהו חליף?
- (ב) האם שותף יכול שייחשב כצד להסכם בוררות
- 24 שנחתם בין שותפו לצד שלישי?
- 24 (ג) חליף אינו יורש
- 25 (ד) מעמדו של ערב להסכם
- 27 (ה) בעל זכות חוזית כחליף
- 27 4. צד להליך הבוררות מכוח הסכם שחלה עליו אמנת ניו-יורק
- 28 5. בוררות לטובת צד שלישי
- 29 פרשנותו של הסכם הבוררות ה.
- 30 תוקפה של תניית הבוררות ו.
1. סעיף בוררות בהסכמי ניהול שהוארכו בדרך של חלופת
- 30 מכתבים
- 31 2. סעיף בוררות בהסכם שאימץ חוזה קודם
- 32 עריכת הסכם הבוררות ז.
- 32 1. דרישת הכתב
- 33 2. דרישה לחתימה
- 33 3. חוסר סמכות לחתום על כתב התחייבות לקיום הבוררות
- 34 4. חתימה שגויה
- 34 5. נקודות עיקריות בניסוח הסכם בוררות
- 35 (א) קביעת מספר הבוררים
- 35 (ב) מקום דיוני הבוררות ומועדיהם
- 35 (ג) משך זמן הבוררות

36	(ד) הגדרתם של תחומי הבוררות ושל סמכויות הבורר
36	(ו) מנגנון לבחירת בורר
36	(ז) ניהול הבוררות על פי הדין המהותי ודיני הראיות
37	(ח) ניהול פרוטוקול של דיוני הבוררות
37	(ט) הנמקת פסק הבורר
38	(י) שכר הבורר
38	(יא) סמכות הבורר ליתן סעדים
38	(יב) סמכות הבורר בקביעת סכומי כסף – הגבלתה
39	(יג) סמכות הבורר בהפקדת ערובה
39	(יד) מחויבות לתקנון של מוסד לבוררות
39	(טו) מסלולי ערעור וביטול פסק הבורר

פרק שני – נושאי הבוררות

41	א. חוק הבוררות וחוק החוזים (חלק כללי)
42	ב. עניין בלתי חוקי
44	ג. הנושאים שיידונו בבוררות
47	1. בעלות במקרקעין
47	2. חלוקה במקרקעין
49	3. שכירות במקרקעין
50	4. קניין רוחני
51	5. סכסוכים עסקיים בתוך המשפחה
51	6. פירוק שותפות
53	7. עובד שהוא שותף
53	8. בוררות לפי סעיף 191 לחוק החברות (קיפוח בעל מניות)
54	9. צד המואשם במרמה שבחר להתדיין בבוררות
55	10. סעיף בוררות בהסכם עם המדינה שנחתם טרם הקמת המדינה
56	ד. נושאים שלא יידונו בבוררות
56	1. עקרון ה-Open Court
57	2. פירוק חברות
57	3. זכויות עובד
58	4. שיקול דעתה של רשות מינהלית
62	5. שכירות מוגנת
62	6. אי חוקיות "אפורה"
64	7. עניינים חוקתיים
65	

8. היעדר סמכותו של בית הדין הרבני לשמש כבורר בעניינים
אזרחיים 66
9. נושאים אשר הצדדים עצמם לא היו רשאים להסכים
לגביהם באופן חוקי 67
10. הסכם שנכרת בניגוד לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-
1988 68
11. עניין הנוגע לצדדים שלישיים 71
- פרק שלישי – סמכויות בתי המשפט**
- 73
- 74 א. סמכות שיפוט
- 74 1. סמכות מקומית
- 74 2. סמכות עניינית
- 78 3. בית המשפט המעביר
- 80 ב. ערכאות שיפוט בעלות סמכות ייחודית
- 80 1. בית הדין לעבודה
- 83 (א) אי פיצול הדיון בין בית דין לעבודה לבין הליך בוררות
- 83 (ב) הסכמים קיבוציים
- 84 2. בית המשפט לענייני משפחה
- 85 (א) בוררות בסכסוכים משפחתיים-עסקיים
- 85 (ב) ערעור על החלטה של בית המשפט לענייני משפחה
- 88 בנושא של בוררות
- 89 3. בית הדין הרבני
- 92 4. בית המשפט לתביעות קטנות
- 93 ג. סמכותו של בית המשפט בתביעה לפיצויים מהבורר
- 94 ד. סמכותו של בית המשפט בעיכוב הליכים ובסעדים זמניים
- 94 ה. הסמכות לדון בבקשה לביטול פסק בוררות הנעשית מכוח סעיף
122(4) לחוק התכנון והבניה
- 95 ו. סמכויות הרשם לפי סעיף 37 לחוק הבוררות
- 95 ז. ערעור על החלטות שיפוטיות בענייני בוררות – סעיף 38 לחוק
הבוררות
- 96
- 98 1. ערעור – בזכות או ברשות?
- 99 2. ערעור על החלטתו של בית הדין לעבודה
- 99 3. ערעור על החלטתו של בית המשפט לתביעות קטנות
- 101 4. ערעור על החלטת רשם
- 101 5. ערעור על החלטתו של בית המשפט לענייני משפחה

103	פרק רביעי – עיכוב הליכים – סעיף 5 לחוק
104	א. כללי
107	ב. צד לסכסוך
108	ג. בית המשפט המוסמך לדון בבקשה לעיכוב הליכים
109	ד. אופן הגשת הבקשה
109	1. כללי
110	2. תצהיר
111	(א) בקשה חוזרת שצורף לה תצהיר
	(ב) האם נדרש תצהיר מפיו של מבקש ההליך בלבד או שמא ניתן להסתפק בתצהיר של אדם אחר?
111	(ג) חזרה מתצהיר (משיכת תצהיר) לאחר הגשת הבקשה
112	ה. המועד להגשת הבקשה לעיכוב הליכים
112	1. "ההזדמנות הראשונה"
114	2. הגשת בקשה לעיכוב הליכים עם כתב הגנה מתוקן
115	ו. נכונותו של המבקש בעבר ובהווה לקיים את הבוררות
115	1. כללי
117	2. תכתובות שהוחלפו בין הצדדים
118	ז. שיקול דעתו של בית המשפט בבואו להכריע בבקשה
118	1. תוקפה של תניית בוררות
	(א) תניית בוררות הקבועה בהסכם המותנה בתנאי מתלה, שלא התקיים
121	(ב) תניית הבוררות כשנטענת טענה בדבר אי חוקיות ההסכם
122	2. טענת התיישנות אל מול בקשה לעיכוב הליכים
125	3. מאזן הנוחות וסיכויי התביעה
	(א) עיכוב הליכי בוררות עקב בקשה להעברת בורר מתפקידו
125	(ב) עיכוב הליכי בוררות עקב בקשה לרשות ערעור
126	(ג) הליך תלוי ועומד
127	4. זניחת הליכי בוררות
129	5. פיצול דיון
129	(א) המבחן הדו-שלבי
130	(ב) החלת המבחן בפסיקה לאחר פרשת אלרינה
131	קורפוריישן

133	עניין בעל חשיבות ציבורית	6.
134	(א) תניה מקפחת בחוזה אחיד	
135	(ב) תביעתם של רוכשי דירות נגד קבלן	
135	(ג) בוררות עם המדינה	
137	(ד) שיוך דירות-קיבוץ לפרטים	
137	סחבת	7.
138	תרמית	8.
139	תום לב בעיכוב הליכים	9.
139	(א) כללי	
140	(ב) תום לב דיוני	
141	ערעור על ההחלטה לעיכוב הליכים	ח.
141	1. המסגרת הנורמטיבית	
144	2. התערבות שיפוטית בהחלטה בעניין עיכוב הליכים	
145	ט. חברות – עיכוב הליכים בשל צו פירוק	
149	פרק חמישי – עיכוב הליכים בסכסוכים בינלאומיים – סעיף 6 לחוק	
149	א. כללי	
152	ב. אמנת ניו-יורק	
152	1. הוראת סעיף 2(3) לאמנת ניו-יורק כרשימה סגורה	
154	2. שיקול הדעת השיפוטי	
159	ג. תניית בוררות-חוץ	
159	1. חוזי הפצה	
160	2. כלים לזיהוי ייחודיותה של תניית שיפוט	
161	ד. סעיף 5 לחוק לעומת סעיף 6 לחוק	
163	ה. צד זר המבקש לקיים דיון בישראל	
165	פרק שישי – מינוי בורר, שכרו וחוביו	
166	א. כללי	
167	ב. מינוי בורר על פי סעיף 8 רישא לחוק	
168	1. הסכמת הצדדים	
169	2. מינוי צד שלישי שיבחר את הבורר	
170	3. המנגנון המוסכם למינוי הבורר אינו ניתן להפעלה	
170	ג. מינוי בורר לאחר שהסתיים החוזה בין הצדדים	

171	מינוי בורר על ידי בית המשפט	.ד.
	1. מינוי בורר בהליך בבית המשפט – תנאיו של הסכם הבוררות	
173	2. המועד להגשת הבקשה, אופן הגשתה ובית המשפט המוסמך	
175	3. שיקולי בית המשפט בבואו למנות בורר	
176	4. שינוי בנסיבות המינוי	
179	5. מינוי בורר חליף	
180	6. האם הצדדים פנו לבורר שמינו טרם הפנייה לבית המשפט?	
182	7. מניעתו של פיצול הדיון	
182	8. סעיפים סותרים בהסכם שנערך בין הצדדים	
184	9. התיישנות	
186	ה. מעבר מהליך של גישור להליך של בוררות ולהיפך	
186	ו. סוגי בוררים	
188	1. בורר ספציפי	
188	2. בוררות זבל"א	
189	3. ההבחנה בין בורר נוסף לבין בורר מכריע	
190	4. ההבחנה בין בורר למעין-בורר	
191	ז. חיובי הבורר ושכרו	
196	1. שכר הבורר	
196	(א) חובת התשלום	
196	(ב) הפעלת סנקציות בגין אי תשלום שכר הבורר – סעיף ט' לתוספת הראשונה	
198	(ג) הפחתת שכר הבורר	
199	(ד) שכרו של בורר שהועבר מתפקידו	
201	(ה) זכות עיכוב	
202	2. מעמד הבורר ובעלי הדין בבקשה לעניין השכר	
203	ח. אחריות הבורר	
204	1. חובת נאמנות	
204	2. אחריות בנוזיקין – סעיף 8 לפקודת הנוזיקין [נוסח חדש]	
207	3. חסינות הבורר	
208	4. חובת הנאמנות החלה על מעין-בורר	
210	5. מה בין תביעה נגד בורר לפי סעיף 30 לחוק לבין הליך לביטול פסק בוררות או להעברת בורר מתפקידו?	
211	6. חובת הגילוי המוטלת על הבורר	
212		

215	פרק שביעי – סיום כהונת בורר ופקיעת הסכם הבוררות
215	א. כללי
216	ב. פקיעתו של הסכם הבוררות
216	1. פקיעה עקב תפוגת המועד למתן הפסק
219	2. פקיעה עקב נטישת ההסכם
221	3. זניחת הליכי בוררות על ידי פנייה לערכאה משפטית
223	ג. התפטרות בורר מתפקידו
227	ד. דיון בתביעה על ידי בית המשפט
227	1. ביטול פסק הבורר
228	2. זניחת הליכי הבוררות
230	ה. פקיעת סעיף הבוררות
230	1. מחיקת סעיף הבוררות מהסכם הבוררות
231	2. דינו של ביטול הסכם המכיל סעיף בוררות
233	פרק שמיני – סמכויות הבורר
234	א. כללי
234	ב. קביעת סמכויותיו של הבורר – בהסכם הבוררות
236	ג. הרחבת סמכותו של הבורר במהלך הבוררות
237	ד. גבולות הסמכות לדון בשאלת הסמכות
237	1. הכלל והחריג באשר לסמכותו של הבורר
	2. האפשרויות העומדות לרשות הבורר עת מתעוררת שאלת
239	הסמכות
240	ה. סמכותו של בורר להיוועץ בצד שלישי
241	ו. סמכות הבורר לדון בחוקיות ההסכם
242	ז. סמכות בורר ליתן צווים
246	ח. סמכות בורר – חברה בהליכי פירוק
247	ט. סמכות הבורר לקבוע הוצאות – סעיף י"ח לתוספת הראשונה
247	י. סמכות בורר בבית הדין הרבני
248	יא. סמכות הבורר לתת פסיקתה
248	יב. המועד להעלאת טענה בדבר חוסר סמכות
251	פרק תשיעי – ניהול הליך הבוררות – סדרי הדין
253	א. כללי – תיקוני חקיקה
253	1. חוק הבוררות (תיקון מס' 2), התשס"ט-2008

254	2. חוק הבוררות (תיקון מס' 3), התשע"ח-2018	
256	הזימון לבוררות	ב.
258	בחירת מסלול הבוררות	ג.
258	1. כללי	
258	2. שלושת המסלולים לניהול בוררות	
260	ישיבות הבוררות	ד.
260	1. קדם בוררות	
263	2. הישיבה הראשונה	
264	3. הנוכחות בישיבות הבוררות	
264	(א) נוכחות בעלי הדין	
268	(ב) נוכחות עורכי הדין	
268	4. קיום ישיבות בנפרד	
270	5. בוררות ללא הקפדה על קיום ישיבות	
	פסיקה על דרך הפשרה – סעיף 79א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב]	ה.
270		
274	תיעוד הדיון	ו.
274	1. כללי	
276	2. ניהול פרוטוקול בעת ביקור במקום נושא המחלוקת	
276	כתבי טענות	ז.
276	1. סילוק תביעה על הסף	
277	2. מחיקת התביעה	
278	3. דחיית התביעה	
280	4. צורת כתבי הטענות וסדר הגשתם	
281	5. המועדים להגשת כתבי טענות	
281	6. תיקון כתבי טענות	
282	7. תצהיר	
283	8. שאלונים וגילוי מסמכים	
283	(א) שאלונים	
284	(ב) גילוי מסמכים	
284	(אא) כללי	
286	(בב) רלוונטיות	
286	(גג) חיסיון	
288	9. חסיון מסמכים שמקורם בהליך בוררות	
293	ראיות ומוצגים	ח.
293	1. ראיות	

295	חוסר נכונותו של הבורר להתחשב בראיות	.2
295	עדים	.3
296	(א) מתן העדות	
296	(ב) ריבוי עדים	
299	(ג) חיסיון של עדות	
299	(ד) חקירת העד	
300	(ה) עדות מומחה	
302	(ו) הזמנת עד מיוזמתו של הבורר	
304	השלמת ראיות	.4
307	אבעיה (פניית הבורר לבית המשפט)	.ט
307	כללי	.1
310	אבעיית פסק	.2
310	אבעיית עצה	.3
310	(א) שאלה לבית המשפט בנוגע לסמכויות הבורר	
312	(ב) אבעיית עצה – חברה בהליך פירוק	
312	פנייה לבית המשפט אינה מעכבת את הדין בבוררות	.4
314	סמכות שיפוט	.י
314	1. סמכות מקומית	
314	2. סמכות עניינית	
318	מועדים	.יא
318	1. פגרות	
320	2. המועד להעלאת טענה בדבר חוסר סמכות הבורר	
320	3. המועדים להגשת כתבי טענות	
321	4. המועד להגשת בקשה להעברת בורר מתפקידו	
321	5. המועד להגשת בקשה לתיקון פסק הבוררות	
321	(א) פנייה לבורר	
324	(ב) פנייה לבית המשפט	
324	6. המועד לאישור פסק הבוררות	
325	7. המועד להגשת בקשה לביטול פסק הבוררות לפי סעיף 24	
	(א) המועד להגשת בקשה לביטול הפסק לפי סעיף 24(9)	
326	ו-(10)	
326	(ב) החריגים לכלל	
327	(ג) הארכת מועדים להגשת בקשה לביטול פסק בוררות	
328	(1) העילה הראשונה	
328	(2) העילה העשירית	

329	מועדים בערעור	י.ב.
329	מועדים לפי סעיף 21א לחוק – ערעור לפני בורר	1.
	(א) המועד להגשתה של בקשת הערעור לבורר – סעיף ב' לתוספת השנייה	
329		
330	(ב) תגובה לערעור	
330	(ג) הגשת בקשה להארכת המועד להגשת הערעור	
330	(ד) ערעור שכנגד	
331	(ה) ביטול פסק הבוררות שניתן בערכאת הערעור	
	2. המועד להגשת בקשה לערעור ברשות לבית המשפט על פסק בוררות – סעיף 29ב	
332	(א) תקנות סדר הדין האזרחי	
332	(ב) תשובת המשיב	
333	(ג) החלטה ליתן רשות ערעור	
335	פרק עשירי – התיישנות	
335	א. כללי	
338	ב. גילוי עובדות חדשות	
339	ג. עיכוב הליכים בהשוואה להתיישנות	
341	ד. סעד נגד הפקעת זכויות	
342	ה. תקופת התיישנות לאחר העברת הבורר מתפקידו	
343	ו. העלאתה של טענת התיישנות לפני הבורר	
343	ז. הארכת תקופות לפעולות הבורר	
345	ח. זכויות וחובים לאחר קבלת הפסק	
347	פרק אחד-עשר – "ארגז הכלים" של הבורר: התוספות הראשונה והשנייה	
349	א. כללי	
350	ב. התוספת הראשונה	
353	ג. תיקון מס' 2 לחוק הבוררות – התוספת השנייה	
353	1. הסכמה לבוררות דו-שלבית – סעיף 21א	
356	2. הסכמה לערעור על פי סעיף 29ב לחוק	
358	ד. תיקון מס' 3 לחוק הבוררות – התוספת השנייה	
360	ה. ההוראות שבתוספת הראשונה – כללי	
361	ו. הוראות אדמיניסטרטיביות – סעיפים א'–ז'	
363	ז. גילוי מסמכים, חוות דעת ועיון בהם – סעיפים ח', י"ג	

	ח.	סמכות הבורר לפסוק בסכסוך לאחר שבעל דין הפר צו שניתן –
364		סעיף ט'
367	ט.	דיון בהיעדר צד – סעיף י'
370	י.	גביית עדות – סעיף י"א
370	יא.	חוות דעת של מומחה – סעיף י"ב
370		1. כללי
370		2. מינוי מומחה
372		3. הזכות לעיין בחוות דעת של מומחה
373		4. חוות דעת משלימה
375	יב.	הדין שלפיו יפסוק הבורר – סעיף י"ד
375		1. כללי
378		2. פסק בוררות על פי שיקול דעתו של הבורר
		3. מינוי שופט בדימוס אינו מעיד על כוונה לפסוק על פי הדין
379		המהותי
380		4. קבלת ראיה בניגוד לדיני הראיות
381	יג.	המועד למתן פסק הבוררות – סעיף ט"ו
381		1. כללי
382		2. עיכוב הפסק על ידי הבורר
382		3. הארכת המועד למתן הפסק – בהתנהגות הצדדים
383		4. הארכת המועד למתן הפסק – על ידי בית המשפט
384	יד.	הבורר ינמק את פסק הבוררות – סעיף ט"ו
386	טו.	סמכות הבורר לפנות לבית המשפט (אבעיה) – סעיף ט"ז
386		1. כללי
387		2. ההבדל בין אבעיית עצה לבין אבעיית פסק
389	טז.	סמכות הבורר לתת צווים – סעיף י"ז
392	יז.	הוצאות וערובה – סעיף י"ח
393	יח.	שמירת תיק הבוררות – סעיף י"ט
394	יט.	משלוח מסמכים – סעיף כ'
397		פרק שנים-עשר – סעדים זמניים
398	א.	כללי
399	ב.	סעדים זמניים – בורר
400		1. סמכות הבורר ליתן סעדים זמניים
406		2. היעדר סמכות לבורר ליתן צו עיקול זמני

	3.	סמכויות האכיפה של הבורר (ללא צורך בפנייה לבית המשפט)	406
	4.	שיקולים במתן סעד זמני	407
	5.	אין חובה שמסמך יכונה החלטה אחרת או צו זמני	407
ג.		סעדים זמניים – בית המשפט	407
	1.	סמכות שיפוט – סמכויות עזר	408
	2.	סמכותו של בית המשפט ליתן סעד שאינו נקוב בסעיף 16	409
	3.	סעד זמני בתקופת הביניים שבין פסק הבורר לבין ההליך הערעורי	411
	4.	סעד זמני של עיקול להבטחת בוררות-חוץ	412
	5.	פנייה לבית המשפט בבקשה לסעד זמני להפסקת הליכי בוררות	413
	6.	אופן הגשת הבקשה	413
	7.	שיקולי בית המשפט בבקשה לסעד זמני	414
ד.		תוקפו של סעד זמני	415
ה.		סעדים זמניים כלליים לאחר מתן הפסק כללי	416
	1.	כללי	416
	2.	צו עיקול לאחר מתן פסק הבוררות	417
		(א) בקשה לביטול עיקול	417
		(ב) משלוח אזהרה	417
	3.	אמות המידה למתן סעד זמני	418
	4.	ערובה	419
ו.		סעדים זמניים – מן החוק ומן הפסיקה	421
	1.	עיקול זמני בהליך הבוררות	421
		(א) עיקול לפני הבוררות או במהלכה	421
		(ב) עיקול לאחר פסק הבוררות	421
	2.	הטלת עיקול בהליכי בוררות בחו"ל	422
	3.	דחיית התובענה על ידי הבורר	422
	4.	קבלת התובענה על ידי הבורר	422
	5.	בקשה להסרת העיקול על ידי זר להליך	423
	6.	בקשה לחזרה מהודיה בעיקול	423
	7.	ביטול עיקול שהוטל בהליך אישור פסק בורר	424
	8.	סוגי הסמכויות בבוררות	425
	9.	צו מניעה על ידי בית משפט בהליך בוררות	426
		(א) סכסוך בין רוקח לקופת חולים	426

- 427 (ב) נקיטת הליכי ביזיון בית המשפט
- 427 10. צו עיכוב יציאה מן הארץ על ידי בית משפט בהליך בוררות
- 428 11. צו כינוס נכסים בהליך בוררות
- 428 (א) תביעתה של יצרנית תכשיטים בגין הפרת מדגם
- 428 (ב) כינוס נכסים בסכסוך עם חברה
- 429 (ג) כינוס נכסים בסכסוך בין שותפים
- 429 12. מתן ערובה
- 430 13. הזמנת עדים
- 431 14. סמכות הבורר להפעיל סמכויות עזר
- 433 **פרק שלושה-עשר – העברת בורר מתפקידו**
- 434 א. כללי
- 436 ב. התניה על סעיף 11 לחוק
- 436 ג. מבחנים להעברת בורר מתפקידו
- 436 1. כללי
- 438 2. הבורר אינו ראוי לאמון הצדדים
- 438 (א) חובת הגילוי המוטלת על הבורר
- 440 (ב) חובת הגילוי המוטלת על הצדדים
- 441 (ג) קריטריונים לפסילת בורר
- 445 (ד) קשרי הבורר עם עורכי הדין של הצדדים
- 446 (ה) קובלנה משמעתית נגד בורר שהוא עורך דין
- 447 ד. ניגוד עניינים ומשוא פנים
- 449 1. קשר עסקי
- 451 2. בורר שייצג בעבר צד לבוררות
- 453 3. היכרות אישית
- 453 4. בורר שנקט עמדה משפטית
- 454 5. איומי הבורר
- 457 ה. התנהגותו של הבורר במהלך הבוררות גורמת לעינוי דין
- 457 1. עיכוב במתן פסק הבוררות
- 459 2. פגיעה בזכויות דיוניות של הצדדים
- 460 ו. נבצר מהבורר למלא את תפקידו
- 463 ז. בקשה להעברת בורר מתפקידו
- 463 1. התניית הצדדים בהסכם לצורך קביעת זהות הבורר
- 464 2. המועד להגשת הבקשה להעברת בורר מתפקידו
- 467 3. בורר כמשיב, כעד וכטוען בבקשה להעברתו מתפקידו

467	(א) מעמד הבורר בדין	
467	(ב) נוכחות הבורר בדיון	
469	התפטרות בורר מתפקידו	ח.
469	1. כללי	
475	2. בורר שחזר בו מהתפטרותו	
476	3. פסילה עצמית של בורר	
479	פקיעת סמכותם של בוררים	ט.
479	1. פקיעה עקב חלוף זמן	
481	2. מינוי בורר חליף והעברת הדיון לבית המשפט	
485	פרק ארבעה-עשר – תיקון פסק בורר	
486	א. תיקון פסק הבוררות	
487	ב. תיקון על ידי הבורר	
487	1. כללי	
	2. איסור על תיקון מהותי בפסק ללא הסכמת בית המשפט או הצדדים	
490	3. טעות סופר	
491	4. טעות בחישוב	
492	5. ביטול או תיקון של פסק בורר לאחר שהפסק אושר	
493	6. הבהרה	
494	7. הבהרת פסק בורר לאחר אישורו על ידי בית המשפט	
495	8. האיסור על תיקון מהותי בפסק ללא הסכמת בית המשפט או הצדדים	
496	9. ההבחנה בין "הבהרה" לבין "תיקון" של פסק בוררות	
497	10. המועד להגשת הבקשה לבורר לתיקון הפסק	
498	11. הבורר לא ציין אם ההצמדה היא שקלית או דולרית	
498	12. הייתה פנייה לבורר לתיקון הטעות והבורר לא החליט בה	
500	13. תיקון על ידי בית המשפט ובקשה לביטול הפסק	
500	14. הגישה המצמצמת והגישה המרחיבה	
501	15. המועד להגשת הבקשה לבית המשפט לתיקון הפסק	
502	16. הנמקת פסק הבורר או תיקונו נעשו בהיעדר סמכות	
	17. סופיות הדיון – פסק הבורר אושר ועל כן לא ניתן לשנות בו דבר	
503	18. סמכותו של הבורר ליתן פסיקתא	
504	19. שיקולי בית המשפט להחזרת פסק בוררות לבורר	

- 504 .20 סמכות בית המשפט להחזרת ההליך לבורר – היקפה
- 505 **פרק חמישה-עשר – פסק בורר ואישורו**
- 506 א. כללי
- 506 ב. מועדים
- 506 1. המועד להגשת הבקשה לאישור הפסק
- 509 2. המועד להגשת התנגדות לאישור פסק בורר
- 510 ג. פסק הבוררות יהא בכתב ובחתימת הבוררים – סעיף 20 לחוק
- 510 1. כללי
- 512 2. אישור פסק בוררות שאינו חתום
- 512 ד. עיכוב ביצוע
- 515 ה. נזק בלתי הפיך כאשר מדובר בחיוב כספי
- 515 ו. מעשה-בית-דין
- 515 1. כללי
- 516 2. השתק עילה והשתק פלוגתא
- 517 3. יישום בפסיקה – מעשה-בית-דין
- 518 4. התניה על הכלל בדבר מעשה-בית-דין
- 518 ז. פסק ביניים מול החלטה אחרת
- 518 1. כללי
- 521 2. המבחנים לסיווג פסק ביניים להבדיל מהחלטה אחרת
- 523 ח. ערעור על החלטת בית המשפט
- 524 ט. בקשה לביטול או לאישור פסק בוררות שניתן בערכאת הערעור –
סעיף 21א(ג)(1) לחוק הבוררות
- 526 י. אישור פסק שניתן נגד נתין זר – הליך בוררות בישראל
- 527 **פרק שישה-עשר – ביטול פסק בורר**
- 528 א. ביטול פסק הבוררות – עילות הביטול
- 528 1. כללי
- 534 2. לא היה הסכם בוררות בר תוקף – סעיף 24(1)
- 535 (א) קיומו של הסכם בוררות
- 537 (ב) אי חוקיות החוזה
- 538 (ג) לחץ, כפייה, אילוץ
- 538 (ד) הסכם הבוררות אינו בתוקף
- 539 (ה) הסכם מזויף
- 541 (ו) הסכם למראית עין

541	(ז) פגם בהסכמה	
542	(ח) דרישת הכתב מול התנהגות	
542	הפסק ניתן על ידי בורר שלא נתמנה כדין – סעיף 24(2)	.3
544	(א) השתק	
544	(ב) לא הייתה הסכמה על מינוי הבורר	
545	(ג) כשירות הבורר	
546	הבורר חרג מסמכותו – סעיף 24(3)	.4
546	(א) כללי	
	(ב) פרשנותה של סמכות הבורר בבחינתו של סעיף 24(3)	
547	– הכלל הנוהג	
547	(ג) סמכות בורר שנתמנה לדיין פוקעת עם מינויו	
548	(ד) תיחום סמכויות הבוררות על פי דין תורה וההלכה	
	(ה) טעות בחישוב לא תיחשב כחריגה מסמכות לפי סעיף	
548	24(3)	
	(ו) טעות ביישום הדין – היחס בין סעיף 24(3) לסעיף	
549	24(7)	
	(ז) בורר אינו מוסמך לדון שוב בפסק הבוררות שהוציא	
549	תחת ידיו	
	(ח) בורר אינו מוסמך לדון בזכויות במקרקעין של כלל	
550	הדיירים בבניין	
552	(ט) בחינת החריגה מסמכות – כיצד?	
553	(י) בורר שלא פעל על פי ההסכם בין הצדדים	
554	(יא) בורר שסמכותו הורחבה על ידי הצדדים	
555	(יב) הבורר המשיך לדון בסכסוך לאחר מתן הפסק	
557	(יג) הבורר פסק סעד שלא התבקש	
559	(יד) הבורר פסק בניגוד לכללי הצדק הטבעי	
560	(טו) בוררות בעניין זכויות קוגנטיות של עובד – הגבלתה	
561	(טז) האם בורר מוסמך להכריע בשאלת סמכותו?	
	לא ניתנה לבעל דין הזדמנות נאותה לטעון טענותיו או	.5
562	להביא ראיותיו – סעיף 24(4)	
562	(א) כללי	
564	(ב) כללי הצדק הטבעי	
566	(ג) הזכות להביא ראיות לפני הבורר	
567	(ד) התנהגותו של הבורר	
567	(ה) ביקור במקום ללא נוכחותו של צד לבוררות	

- 567 (ו) הסכמה מוקדמת לקיום דיונים ללא נוכחות צד
- 570 (ז) הזכות לחקור מומחה מטעם הבורר
- (ח) קיפוח הזכות להביא ראיות הגם שבעל דין לא ביקש להביא ראיותיו
- 570 (ט) פגיעה בזכות העיון
- 571 (י) קיום דיון ומתן פסק בהיעדר בעל דין
- 573 (יא) ביטול פסק בורר אשר ניתן על בסיס טיעוני התובע בלבד
- 574 (יב) צד שבחר לא להתייצב וטען לעילת הביטול שבסעיף 24(4)
- 575 (יג) פגיעה בזכות לטעון טענת התיישנות
- 578 (יד) שאלות הבהרה שנשאלו על ידי הבורר אינן פוגמות בהזדמנות לטעון טענות ולהביא ראיות
- 579 (טו) היוועצות בורר עם צד שלישי
- 579 .6 הבורר לא הכריע באחד העניינים שנמסרו להכרעתו – סעיף 24(5)
- 580 (א) כללי
- 580 (ב) הבורר אינו חייב לפסוק בכל טענה שבעל הדין שוטח לפניו
- 581 (ג) הבורר לא הכריע בשאלת מעמדו וזכויותיו של בעל מניות
- 581 .7 הותנה בהסכם הבוררות שעל הבורר לתת נימוקים לפסק והבורר לא עשה כן – סעיף 24(6)
- 582 (א) כללי
- 582 (ב) ההנמקה יוצרת שקיפות כלפי שיקולי הבורר
- 585 (ג) מידת ההנמקה
- 586 (ד) האם בורר שפסקו הוחזר אליו לשם הנמקה רשאי להפוך את החלטתו?
- 589 .8 הותנה בהסכם הבוררות שעל הבורר לפסוק בהתאם לדין והבורר לא עשה כן – סעיף 24(7)
- 589 (א) כללי
- 589 .9 הפסק ניתן לאחר שעברה התקופה לנתינתו – סעיף 24(8)
- 592 (א) כללי
- 595 .10 תוכנו של הפסק מנוגד לתקנת הציבור – סעיף 24(9)

595	(א) כללי	
599	(ב) שכר טרחה מוגזם לעורך דין	
	(ג) פסק בורר המתעלם מפסק דינו של בית משפט היוצר מעשה-בית-דין	
599		
600	(ד) ביטול פסק בוררות בעניין בלתי חוקי	
	קיימת עילה שעל פיה היה בית משפט מבטל פסק דין סופי	.11
601	שאין עליו ערעור עוד – סעיף 24(10)	
601	(א) כללי	
602	(ב) פגיעה באמון על ידי הבורר	
603	(ג) התייחסות בלתי שווה לצדדים בניהול הבוררות	
	(ד) פגישה ביחידות עם אחד הצדדים ללא ידיעתו של הצד השני	
603		
604	(ה) הפרת חובת הגילוי של הבורר	
605	(ו) ניגוד אינטרסים של הבורר	
610	(ז) תרמית	
611	עיוות דין – סעיף 26(א) לחוק	.12
611	(א) כללי	
611	(ב) מה ייחשב כעיוות דין?	
613	(ג) ביטול חלקי של פסק הבורר – סעיף 26(ב)	
614	המועדים להגשת הבקשה לביטול	.ב.
614	1. כללי	
614	2. הכלל והחריגים לכלל	
615	(א) פגרות	
619	3. הארכת מועדים	
620	(א) מצב בריאות לקוי	
621	(ב) טעות משרדית	
621	(ג) הארכת מועד מיוזמת בית המשפט	
622	(ד) טעות בהבנת הדין	
623	(ה) הארכת מועד – העילה הראשונה	
623	(ו) הארכת מועד – העילה העשירית	

